OBSAH

	ÚVOD	9
1	**STATISTICKÉ PRAMENY K VÝVOJI OBYVATELSTVA**	15
1.1	Předstatistické prameny	15
1.2	Soupisy obyvatelstva	16
1.3	Sčítání lidu	18
1.4	Statistika pohybu obyvatelstva	18
1.4.1	Statistika přirozené měny obyvatelstva	18
1.4.2	Statistika mechanického pohybu obyvatelstva	19
1.4.3	Ostatní pohyb obyvatelstva	20
1.5	Zvláštní šetření a ankety	20
2	**VÝVOJ POČTU OBYVATELSTVA**	22
2.1	Nejstarší vývoj obyvatelstva	22
2.2	Od husitských válek do třicetileté války	23
2.3	Od třicetileté války do roku 1754	23
2.4	Vývoj počtu obyvatelstva 1754–1857	24
2.5	Vývoj počtu obyvatelstva 1869–1910	25
2.6	Vývoj počtu obyvatelstva 1910–1918	28
2.7	Vývoj počtu obyvatelstva 1918–1938	28
2.8	Vývoj počtu obyvatelstva 1938–1945	29
2.9	Vývoj počtu obyvatelstva 1945–1989	29
2.10	Vývoj počtu obyvatelstva po roce 1989	31
2.11	Pohlaví a kategorie obyvatelstva	32
3	**ÚZEMNÍ ROZMÍSTĚNÍ OBYVATELSTVA**	35
3.1	Osídlení podle archeologických nálezů	35
3.2	Rozmístění obyvatelstva do 17. století	36
3.3	Organizace územní správy	37
3.4	Rozmístění obyvatelstva do roku 1869	42
3.5	Rozmístění obyvatelstva do roku 1995	45
3.6	Hustota zalidnění okresů 1869–1991	51
3.7	Rozmístění obyvatelstva podle nadmořské výšky okresů	53
3.8	Obyvatelstvo v roce 1991 podle místa narození	56

4	**URBANIZACE A VYLIDŇOVÁNÍ VENKOVA**	58
4.1	Města a ostatní obce	58
4.2	Velikostní skupiny obcí	60
4.3	Města s 10 000 a více obyvateli v dlouhodobém vývoji	64
4.4	Města a venkov v roce 1991	66
4.5	Města s 10 000 a více obyvateli v roce 1991	70
4.6	Urbanizace okresů a podíl rodáků v bydlícím obyvatelstvu okresů	73
4.7	Největší česká města	73
5	**EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ VÝVOJ**	76
5.1	Ekonomický vývoj do prvé průmyslové revoluce	76
5.2	Ekonomický vývoj v 19. století	77
5.3	Ekonomický vývoj ve 20. století	78
5.4	Ekonomická aktivita a odvětvová příslušnost obyvatelstva	79
5.5	Povolání a sociální příslušnost obyvatelstva	86
5.6	Územní rozložení ekonomických aktivit	92
5.7	Výsledky voleb jako profil společnosti	94
6	**VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA**	100
6.1	Typy věkového složení obyvatelstva	100
6.2	Základní věkové složení obyvatelstva	101
6.3	Obyvatelstvo v reprodukčním věku	102
6.4	Obyvatelstvo v produkčním věku	103
6.5	Věk a pohlaví obyvatelstva	104
6.6	Územní rozdíly ve věkovém složení obyvatelstva	106
7	**VZDĚLÁNÍ OBYVATELSTVA**	109
7.1	Základní školy	109
7.2	Střední školy	113
7.3	Vysoké školy	117
7.4	Ukazatele vzdělanosti obyvatelstva	122
7.5	Územní rozdíly vzdělanosti obyvatelstva	126
8	**NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA**	128
8.1	Vznik českého národa	128
8.2	Národnostní složení obyvatelstva v 19. století	129
8.3	Národnost obyvatelstva ve 20. století	131
8.4	Přirozená měna obyvatelstva podle národnosti 1950–1989	134
8.5	Národnost obyvatelstva podle sčítání lidu, domů a bytů 1991	136
8.6	Demografické, ekonomické a sociální charakteristiky obyvatelstva podle národnosti v roce 1991	142
8.7	Územní rozložení obyvatelstva podle národnosti	150
9	**NÁBOŽENSKÉ VYZNÁNÍ OBYVATELSTVA**	156
9.1	Christianizace českých zemí	156
9.2	Reformace a protireformace	157

9.3 Před tolerančním patentem a po něm 159
9.4 Náboženské vyznání obyvatelstva do roku 1910 160
9.5 Náboženské vyznání obyvatelstva v roce 1921 a 1930 161
9.6 Náboženské vyznání obyvatelstva po roce 1945 162
9.7 Náboženské vyznání obyvatelstva v roce 1991 162

10 **PŘIROZENÁ MĚNA OBYVATELSTVA** 170
10.1 Starověk a středověk 170
10.2 Přirozená měna obyvatelstva v 18. století 170
10.3 Přirozená měna obyvatelstva v 19. a 20. století 172
10.4 Sňatečnost 177
10.5 Rozvodovost 179
10.6 Porodnost 182
10.7 Potratovost 189
10.8 Úmrtnost 192
10.9 Demografické ztráty 1914–1918 a 1939–1945 205

11 **STĚHOVÁNÍ OBYVATELSTVA** 208
11.1 Nejstarší období 208
11.2 Stěhování v letech 1850–1914 210
11.3 Stěhování v letech 1920–1939 211
11.4 Stěhování v letech 1945–1994 212
11.5 Odsun německého obyvatelstva a znovuosídlení pohraničí 222

12 **RODINY A DOMÁCNOSTI** 225
12.1 Rodiny 225
12.2 Domácnosti 229

13 **PROGNÓZY VÝVOJE POČTU OBYVATELSTVA A DOMÁCNOSTÍ** 233

14 **POPULAČNÍ POLITIKA** 236

15 **OBYVATELSTVO ČESKÝCH ZEMÍ V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ** 241
15.1 Období od roku 1000 do roku 1750 243
15.2 Období 1750–1870 243
15.3 Období 1871–1940 243
15.4 Období 1950–1995 247

ZÁVĚR 251

GRAFICKÁ PŘÍLOHA 254

RETROSPEKTIVNÍ TABULKY 256

PRAMENY A LITERATURA 267